
Vergaderjaar 2026-2027

21 501-04 Ontwikkelingsraad

D **BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 september 2026

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de Informele Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking van 8 en 9 oktober 2026.

De minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,

S.W. Sjoerdsma

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD BUITENLANDSE ZAKEN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VAN 8 EN 9 OKTOBER 2026

Introductie

Op 8 en 9 oktober a.s. vindt de informele Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking (informele RBZ-OS) plaats in Dublin. Het betreft een informele Raad, die in het teken staat van een brede, strategische gedachtewisseling en coördinatie. Er zal geen formele besluitvorming plaatsvinden, noch zijn conclusies voorzien. Tijdens de Raad zal worden gesproken over de toekomst van ontwikkelingssamenwerking en humanitaire respons. Een specifieke discussie over het nieuwe MFK is vooralsnog niet voorzien. Naar verwachting sluiten bij de besprekingen onder anderen de Commissaris voor Internationale Partnerschappen, Jozef Síkela, en de Commissaris voor Gelijkheid, Paraatheid, en Crisisbeheer Hadja Lahbib aan. Ook de Hoge Vertegenwoordiger van de EU voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid Kaja Kallas is uitgenodigd.

De Toekomst van Ontwikkelingssamenwerking

Tijdens de Raad zal gesproken worden over de toekomst van ontwikkelingssamenwerking, onder andere in aanwezigheid van David Milliband (bestuursvoorzitter International Rescue Committee) en Arancha González Laya (medevoorzitter van de *Future for Development* coalitie). Nederland heeft zich aangesloten bij de *Future for Development Cooperation* coalitie.

Zoals beschreven in de Beleidsbrief Buitenlandse Zaken 2026¹, stelt Nederland dat een snel veranderende internationale context vraagt om een nieuwe visie op ontwikkelingssamenwerking. Nederland zet in op een strategischere inzet van ontwikkelingssamenwerking en op gelijkwaardige partnerschappen die de belangen van zowel Nederland als partnerlanden dienen. Daarbij zijn duurzaamheid, betrouwbaarheid, en een op waarden gebaseerde aanpak belangrijke uitgangspunten.

Nederland is voornemens tijdens de gedachtewisseling ook aandacht te vragen voor de rol van de Europese Unie en haar lidstaten binnen het VN-ontwikkelingssysteem. Voortbouwend op de inspanningen van het Koninkrijk tijdens de *High-Level Week* van de Algemene Vergadering van de VN in september zal Nederland er tijdens deze Raad voor pleiten om de positie van de EU in het VN-ontwikkelingssysteem te versterken ter bevordering van materiële en immateriële belangen van Nederland en van de EU. Een effectief multilateraal systeem vormt een cruciale randvoorwaarde voor effectieve partnerschappen met derde landen, waaronder Global Gateway. De VN blijft het unieke en onvervangbare universele forum voor gelijkwaardige en wereldwijde samenwerking. De operationele voetafdruk, kennis en expertise van het VN ontwikkelingssysteem is bovendien onontbeerlijk voor effectieve internationale samenwerking. Nederland zet daarbij in op een herkenbaar Europees narratief, betere onderlinge coördinatie en sneller gezamenlijk optreden, onder andere in Team Europe-verband. Ook het VN-ontwikkelingssysteem ziet zich geconfronteerd met ongekende bezuinigingen en de noodzaak vergaande hervormingen door te voeren. Als strategische partner van de VN dient de EU actief bij te dragen aan het vormgeven van deze hervormingen, om ervoor te zorgen dat het multilaterale ontwikkelings- en humanitair systeem is toegerust om de huidige mondiale uitdagingen het hoofd te bieden. Juist in tijden van schaarste in ODA budgetten is het van belang om strategische keuzes binnen de overgebleven budgetten te maken. Samenwerking met gelijkgezinde niet-EU-partners kan daarbij bijdragen aan de effectiviteit en slagkracht van de Europese inzet.

Humanitaire Respons

Conflicten duren wereldwijd steeds langer en de humanitaire noden nemen toe, terwijl de beschikbare financiering afneemt. Het humanitair oorlogsrecht staat onder druk. Er vinden doelgerichte aanvallen plaats op burgers, ziekenhuizen en hulpverleners. Daarnaast wordt humanitaire hulp steeds vaker gepolitiseerd en geblokkeerd, waardoor universele principes van onpartijdige en veilige hulpverlening worden ondermijnd.

¹ Kamerstuk 36 800-V, nr. 103.

Tijdens deze informele Raad zal met de noodhulpcoördinator van de VN, Tom Fletcher, worden gesproken over de belangrijkste actuele humanitaire crises en de bredere uitdagingen voor het internationale humanitaire systeem. Belemmeringen voor humanitaire toegang en de veiligheid en bescherming van hulpverleners zullen aan bod komen. Ook de *Humanitarian Reset* en de bredere UN80-hervormingsagenda worden besproken, evenals de bijdrage die de EU en lidstaten kunnen leveren aan de hervorming van het humanitaire systeem.

Tijdens de Raad zal Nederland pleiten voor robuuste en voorspelbare steun om de ernstigste humanitaire noden wereldwijd te bestrijden, en zich inspannen voor samenwerking om straffeloosheid tegen te gaan in geval van schendingen van het humanitair oorlogsrecht. Nederland werkt aan het bevorderen van veilige en ongehinderde humanitaire toegang, en zal daarbij in het bijzonder aandacht vragen voor de humanitaire crises in Soedan en in de Palestijnse gebieden. Nederland zal, in lijn met de in mei gepubliceerde gezamenlijke EU-Mededeling over Humanitaire Hulp, oproepen tot een gezamenlijke aanpak met ECHO en EU-lidstaten, om waar mogelijk politieke en diplomatieke invloed uit te oefenen. Het is van belang dat we hier samen in optrekken.

Tijdens de Raad zal Nederland het belang benadrukken van een effectief, principieel en toekomstbestendig humanitair systeem, waarin schaarse middelen terechtkomen waar de noden het grootst zijn. Nederland zal EU en lidstaten oproepen gezamenlijk de huidige hervormingen in de humanitaire sector middels de *Humanitarian Reset* te steunen, met als doel om tot een effectievere en beter gecoördineerde respons te komen. Nederland zal hierbij pleiten voor meer financiering voor lokale organisaties, besluitvorming dicht bij de getroffen gemeenschappen en flexibele, meerjarige financiering, om het systeem in staat te stellen zo effectief en transparant mogelijk te functioneren. Daarnaast zal Nederland pleiten voor voldoende ruimte voor humanitaire organisaties om adequate veiligheidsmaatregelen te treffen voor hun personeel en uitvoeringspartners.